

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	PvdD	3	Van der Hoek	Voedselvisie/ Strategische agenda	De Partij voor de Dieren wil op tijd mee kunnen denken over de Voedselvisie. Wat is de tijdlijn als het gaat om de Voedselvisie? Wanneer is het proces van beeldvorming, oordeelvorming en besluitvorming gepland?	De Voedselvisie gaat onderdeel uitmaken van de Agenda Vitaal Landelijk Gebied. Uiterlijk maart 2020 zullen wij PS schriftelijk informeren over de aanpak en het tijdpad van deze Agenda. Zoals nu voorzien zal de Agenda in het 4de kwartaal van 2020 gereed moeten zijn voor besluitvorming.
2		3	Loggen	Watervisie	Wanneer krijgen we de Voortgangsrapportage Watervisie precies?	De voortgangsrapportage watervisie 2021 wordt geagendeerd voor de vergadering van de commissie op 16 maart 2020.
4	PvdD	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden:	1. In de brief van GS aan PS over bodemdaling, wordt het volgende gezegd: "Het nationale veenplan kan ons helpen om een aantal vraagstukken op te lossen, zoals de	<i>Een carbon creditsysteem komt feitelijk neer op een systeem van emissierechten voor de uitstoot van CO2. Bij zo'n systeem wordt het recht om CO2 uit te stoten verhandelbaar, waardoor het terugdringen van die uitstoot (financieel) aantrekkelijk wordt. Een dergelijk systeem is nog niet concreet uitgewerkt voor het veenweidegebieden, maar de mogelijkheden ervan</i>

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
5					doorwerking van de bodemdalings- en klimaatopgave op het afwegingskader van de waterpeilen van de waterbeheerders, de vormgeving van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en de introductie van een carbon creditsysteem voor de veenweiden als beloningsvorm voor het opslaan of vermijden van uitstoot van klimaatgassen.” Kunt u aan de hand van een voorbeeld uitleggen hoe zo’n carbon creditsysteem voor de veenweiden zou moeten werken?	<i>worden verkend via het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid.</i>
	PvdD	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden:	2. In de Omgevingsvisie heeft de provincie zich tot doel gesteld de	<i>Het herstellen van veengroei is een natuurlijk proces, dat ontstaat door ophoping van organisch materiaal (zoals</i>

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					bodemdaling in veenweidegebieden “af te remmen, te stoppen en zo mogelijk te herstellen”. Op welke manieren wordt gewerkt aan niet alleen het remmen en stoppen van bodemdaling, maar juist ook aan herstel (terugdraaien van bodemdaling)? Welke concrete projecten zijn of worden daarvoor ingezet? Hoeveel middelen/geld worden besteed aan afremmen van bodemdaling, hoeveel aan stoppen en hoeveel aan herstel?	<i>riet en veenmos), in omstandigheden waarbij dit materiaal niet afbreekt. Een concreet project waar dit is toegepast is ‘Omhoog met het veen’ in het Ilperveld, waaraan wij subsidie hebben verleend. Dit was een praktijkproef, waarbij ook onderzoekers van de Universiteit Nijmegen betrokken zijn geweest. In de verdere uitwerking van ons beleid voor bodemdaling zal worden gezien in hoeverre de resultaten van deze praktijkproef kunnen worden toegepast. De middelen die wij beschikbaar stellen voor veenprojecten zijn te vinden in de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling van de begroting. Hierop staan voor het jaar 2020 bijvoorbeeld subsidies voor Transitie natte teelten (€ 100.000,-), CO2-buffer veenmos (€ 80.000,-), beide uitgevoerd door Landschap Noord-Holland.</i>
	PvdD	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden:	3. Klopt het dat de technisch mogelijke oplossingen waarop nu wordt ingezet niet bijdragen aan het herstellen of stoppen van de bodemdaling, maar	Er zijn technische oplossingen die zich richten op stoppen en vertraging van bodemdaling, maar ook op het herstel van veengroei, zoals toegelicht bij de vorige vraag.

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
6					slechts aan het afremmen ervan (zoals het o.a. Veerman suggereert op bladzijde 13 van het rapport)?	
	PvdD	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden:	4. Op welke manieren wordt komende tijd ingezet op innovatie en projecten met paludiculturen (natte teelt)? Hoeveel geld en middelen gaan daarnaartoe? Hoeveel middelen en geld worden besteed aan (o.a. onderzoek naar) technologische oplossingen voor veehouders?	Een belangrijk innovatief project waar wij, samen met Landschap Noord-Holland en de agrarische natuurvereniging Water, Land & Dijken participeren, is het Innovatieprogramma Veen (IPV). Dit IPV is gericht op de ontwikkeling van paludiculturen. De middelen die wij hiervoor beschikbaar stellen zijn te vinden in de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling van de begroting. Voor veehouders bestaat het middel van druk-/onderwaterdrainage, waarmee veenafbraak wordt geremd.
	PvdD	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden:	5. Wat houdt een 'reset' precies in, waar GS zich nu achter lijken te scharen? Welke gevolgen heeft dat concreet voor aanpak van bodemdaling en het	De 'reset' die de heer Veerman bepleit, houdt in dat voldoende tijd moet worden genomen om alle partijen die bij de bodemdalingsproblematiek betrokken zijn, goed mee te nemen in zowel de problematiek zelf, als de mogelijke oplossingen. Wij geven dit vorm door de ontwikkeling van een gebiedsprogramma voor Laag Holland, waarin wij aan

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					spoorboekje? Is er sprake van vertraging?	zowel de bodemdalingsproblematiek werken, als aan andere opgaven in het landelijk gebied, zoals NNN, Kaderrichtlijn Water, verduurzaming van de agrarische sector en bescherming van het landschap. Wat betreft de vraag of dit vertraging oplevert verwijzen wij graag naar de titel van het rapport van de heer Veerman: 'Haren kost geen tijd'. De betekenis van deze boerenwijsheid is toegelicht in de brief aan uw Staten. Wij zijn ervan overtuigd dat een goed afgestemde, integrale aanpak uiteindelijk sneller tot resultaat zal leiden. Uw Staten worden in de loop van 2020 nader geïnformeerd over het gebiedsprogramma Laag Holland. In dit gebiedsprogramma zullen overigens ook de andere projecten in Laag Holland worden opgenomen, zoals Amsterdam Wetlands, de drie pilots die voortvloeien uit het verkenningsjaar agrarisch natuurbeheer, Verbrakking West-zaan en Waterland-Oost.
	PvdD	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden:	6. "Kies voor een vorm van uitvoering en coördinatie van processen in de landelijke omgeving die de aanwezige creativiteit, opbloeiende energie en groeiend draagvlak tot wasdom laten komen, resulterend in concrete plannen en realistische projecten." Aan wat voor	Een voorbeeld van zo'n manier van werken is het gebiedsprogramma Laag Holland (i.o.), waarbij wij, in nauwe samenwerking met partners in het gebied, onze doelstelling willen realiseren. Door deze samenwerking 'van onderop' vorm te geven, is er ruimte voor de kennis, creativiteit en energie van onze partners, waardoor de kans op een succesvol resultaat groter wordt.

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					soort uitvoering en coördinatie moeten we dan precies denken bij zo'n randvoorwaarde?	
	PvdD	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden:	7. Wanneer en hoe worden paludiculturen onder het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de EU gebracht? Wanneer worden wij geïnformeerd over de resultaten?	Als met de vraag wordt bedoeld op de mogelijkheid om vernatte landbouwpercelen in aanmerking te laten blijven komen voor zgn. hectarebetalingen ('eerste pijler'-betalingen uit het Euro-pees Landbouwgarantiefonds, ELGF) dan is het antwoord als volgt. Gewassen die in aanmerking komen voor deze steun staan op een lijst van landbouwgewassen met gewascodes. Sinds april 2019 is het op Europees niveau mogelijk gemaakt om gewascodes toe te kennen voor natte teelten. Lisdodde wordt nu al als Europees landbouwgewas erkend. Over andere vormen van natte teelten, zoals bijvoorbeeld Azolla, is momenteel contact met de Europese Commissie in hoeverre die ook als Europees landbouwgewas worden erkend. Als de Europese Commissie hierover positief oordeelt, dan komen landbouwers echter nog niet automatisch in aanmerking voor een hectarevergoeding in het kader van het GLB, omdat dit ook administratief geregeld moet worden. Hiervoor moet dan eerst een gewascode in de gecombi-neerde opgave worden opgenomen, zodat boeren die bij hun steunaanvraag kunnen opgeven. Het moet dan gaan om teelt op landbouwgrond. Bij een positief oordeel van Brussel wil het Ka-binet hieraan

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
						tegemoetkomen. Voor Lisdodde heeft de minister overigens aan RVO.nl in 2019 opdracht geven om hiervoor een gewascode in de Gecombineerde Opgave 2020 op te nemen. Het Rijk en Europa werken hier aan, wij hebben hierin geen rol (wel hebben wij hier een belang: het is voor ons mogelijk om na deze stap, deze gronden teelt ook onder het systeem van agra-risch natuurbeheer te behouden/brengen). Wij informeren wij uw Staten als er ontwikkelingen in het GLB zijn.
	CDA	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden: Toelichting op het besluit	Blz 1 Wat verstaan wij in deze context onder Laag Holland? Wie krijgen er zitting in de stuurgroep Laag Holland? Ook boeren, inwoners, lokale bedrijven?	Op de website https://www.laagholland.com/nl/home staat een kaartje van het gebied dat wij als Laag Holland aanduiden. Over wie zitting krijgen in de stuurgroep is nog geen besluit genomen
	CDA	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden: Toelichting op het besluit	Blz 2 Wordt bij de onderzoeken naast de technische haalbaarheid van innovaties ook onderzocht of innovaties financieel haalbaar zijn en of er verdienmodellen inzitten?	<i>Ja</i> Welke toepassingen kent Azolla? <i>Wegens het vermogen van de plant om stikstof te binden, wordt Azolla dikwijls gebruikt als meststof en als voedingssupplement in dierenvoeding.</i>

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					Welke toepassingen kent Azolla?	
	CDA	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden: Toelichting op het besluit	Blz 4 Welk deel van het landelijk budget van 276 miljoen kan Noord-Holland benutten? Wanneer is het nationaal Veenplan beschikbaar? Wie gaat het Carbon Creditsysteem uitwerken?	In het hoofdstuk Landbouw en landgebruik van het Klimaatakkoord wordt € 276 mln. voor de veenweidegebieden genoemd. De aanwending van deze middelen is nog onderwerp van ge-sprek. Wij zijn hier goed bij betrokken; er zijn echter nog geen besluiten over genomen. De minister van LNV zal hier uiteindelijk over beslissen. De minister heeft onder andere aangegeven dat synergie moet worden gezocht tussen deze Klimaatakkoord-middelen, en de aanpak van de stikstofproblematiek. Dat uitgangspunt steunen wij. Wanneer is het nationaal Veenplan beschikbaar? Ons is nog geen planning van het ministerie bekend. Wie gaat het Carbon Creditsysteem uitwerken? <i>Voor de invulling van het Nationaal Strategisch plan voor het nieuwe GLB werken IPO al sinds eind 2018 samen met LNV en de waterschappen in een programmateam die korte lijnen heeft met Brussel. De verkenning van de mogelijkheden van een carboncredit-systeem als onderdeel van de invulling van de agro-milieu en klimaatbetalingen is hier onderdeel van. Hiervoor lopen</i>

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
						<i>zeven GLB-pilots waar wij bij betrokken zijn.</i>
	CDA	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden: Toelichting op het besluit	Blz 5 Hoe verhoudt zich het werk van de regiegroep veenweiden o.l.v. H. Bruin slot en het advies van Veerman om de veenweideproblematiek bestuurlijk naar het landelijke niveau te tillen tot de uitspraak dat NH zelf de verantwoordelijkheid neemt voor regionale bodemdalingsopgave?	Blz 5 Hoe verhoudt zich het werk van de regiegroep veenweiden o.l.v. H. Bruin slot en het advies van Veerman om de veenweideproblematiek bestuurlijk naar het landelijke niveau te tillen tot de uitspraak dat NH zelf de verantwoordelijkheid neemt voor regionale bodemdalingsopgave? Het één sluit het ander niet uit. De regiegroep veenweiden is een samenwerkingsplatform t.a.v. de veenweidenproblematiek, waarin ook onze provincie participeert. Ook is duidelijk dat de bodemdalingsproblematiek een landelijk vraagstuk is, waardoor een rol van het Rijk gewenst is. Tegelijkertijd kunnen specifieke, gebiedsgerichte maatregelen vrijwel uitsluitend op provin-cial en regionale schaal worden genomen.
	CDA	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling veenweiden: Toelichting op het besluit	Blz 7 - In bijlage 2 staat het spoorboekje 2018-2019 vermeld. Betekent dat dat alle genoemde onderdelen inmiddels gerealiseerd zijn of is daar meer tijd voor nodig en zo ja wat is het	Blz 7 - In bijlage 2 staat het spoorboekje 2018-2019 vermeld. Betekent dat dat alle genoemde onderdelen inmiddels gerealiseerd zijn of is daar meer tijd voor nodig en zo ja wat is het nieuwe tijdspad? De activiteiten is het spoorboekje zijn vrijwel allemaal gerealiseerd of in uitvoering. Een enkele activiteit is vertraagd, zoals het onder het GLB brengen van

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					nieuwe tijdspad? Op welke wijze heeft provincie samengewerkt met Platform Slappe Bodem? Wat is er voortgekomen uit die samenwerking? Hoe en wanneer zijn stakeholders betrokken? Zijn de uitkomsten van advies Veerman inmiddels meegenomen in provinciale omgevingsvisie?	paludiculturen. Dit heeft echter te maken met het feit dat de invoering van het nieuwe GLB door de Europese Commissie is uitgesteld. Op welke wijze heeft provincie samengewerkt met Platform Slappe Bodem? Wat is er voortgekomen uit die samenwerking? Op de website www.slappebodem.nl staat vermeld wat het Platform Slappe Bodem doet. Deze samenwerking stelt ons in staat om kennis te delen, actuele ontwikkelingen te volgen en te bespreken welke koers gewenst is. Ook maakt de samenwerking in het Platform duidelijk dat bodemdaling niet alleen een probleem in het landelijk gebied is, maar dat ook het stedelijk gebied hier mee te maken heeft. Hoe en wanneer zijn stakeholders betrokken? Bij de totstandkoming van zijn advies heeft de heer Veerman met een groot aantal stakeholders gesproken, welke staan vermeld in zijn advies. Ook bij de totstandkoming van het gebiedsprogramma voor Laag Holland zullen wij met alle stakeholders spreken. Zijn de uitkomsten van advies Veerman inmiddels meegenomen in provinciale omgevingsvisie? De provinciale Omgevingsvisie was gereed voordat het advies-Veerman verscheen. In de provinciale Omgevingsvisie is overigens de bodemdalingsproblematiek goed opgenomen.
	CDA	<u>Agendapunt 4c</u>	Rommel	Advies Veerman bodemdaling	Bijlage 2, spoorboekje: "Innovatie en ontwikkeling	Bijlage 2, spoorboekje: "Innovatie en ontwikkeling 1. De uitbouw van het

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
				veenweiden: Toelichting op het besluit	1. De uitbouw van het Innovatieprogramma Veen, waarvoor PS € 1 miljoen extra ter beschikking stelt en dat zich primair richt op innovaties in de landbouw.” Hoe kan op dit budget aanspraak worden gemaakt? Welke criteria worden gehanteerd? Hoe verloopt vervolgens de monitoring van innovaties	Innovatieprogramma Veen, waarvoor PS € 1 miljoen extra ter beschikking stelt en dat zich primair richt op innovaties in de landbouw.” Hoe kan op dit budget aanspraak worden gemaakt? Welke criteria worden gehanteerd? Hoe verloopt vervolgens de monitoring van innovaties? Hierover wordt nog een voorstel ontwikkeld. Wanneer hierover meer duidelijkheid is, zullen wij uw Staten informeren.
	CDA	8a –			De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van VTH taken ligt bij het college. Hoe beoordeelt het College de strategie 2020 van de omgevingsdienst? Is de strategie van de omgevingsdienst 2020 volgens het college goed genoeg om te voorkomen dat er regelmatig overlast	Deze vraag zal door gedeputeerde Stigter tijdens de vergadering zelf worden beantwoord.

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
					optreedt bij bedrijven zoals Tata Steel en om ervoor te zorgen dat te hoge emissies bij bedrijven zoals Tata Steel tijdig worden opgemerkt en dat er kan worden gehandhaafd? (als u deze vraag te politiek vindt is mondelinge beantwoording in commissie ook prima)	
	GroenLinks/Cardol	4c Veerman	Rommel	Bodemdaling Veerman	Blad 3: Azolla haalt de stikstofbehoefte uit de lucht? Uitleg graag.	<i>De formulering in de brief is wat onduidelijk; waarvoor onze excuses. Duidelijker was geweest: azolla haalt <u>haar</u> stikstofbehoefte uit de lucht. Azolla-soorten leven in symbiose met de blauwalgen van de soort Anabaena azollae, die onderdak vinden in de holtes in de blaadjes. Anabaena is in staat atmosferische stikstof te binden, wat de plant onbeperkte toegang geeft tot een essentiële voedingsbron. Wegens het vermogen van de plant om stikstof te binden, wordt Azolla dikwijls gebruikt als meststof en als voedingssupplement in dierenvoeding.</i>

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
						<i>Wel moet bedacht worden dat Azolla weliswaar stikstof bindt (het chemisch element N2), maar niet de voor de natuur schadelijke stikstofverbindingen.</i>
	GroenLinks/Cardol	4c Veerman	Rommel	Bodemdaling Veerman	. Blad 3: Hoeveel financiering van het Rijk is verkregen voor uitvoering Amsterdam Wetlands, wat zijn de voorwaarden/doelen van de financiering, wie beslist over aanwending?.	<i>Eind september 2019 heeft de minister van LNV een besluit genomen over een indicatieve toedeling van de beschikbare € 40 miljoen euro voor het Interbestuurlijk Programma (IBP) Vitaal Platteland. Voor Amsterdam Wetlands is besloten deels vanuit het IBP financiering toe te kennen en deels vanuit de middelen van het Klimaatakkoord. Voor de gebiedsaanpak Amsterdam Wetlands betekent dit een financiering van maximaal 1,5 miljoen euro vanuit het IBP, aangevuld met maximaal 4,3 miljoen euro vanuit het Klimaatakkoord.</i>
	GroenLinks/Cardol	4c Veerman	Rommel	Bodemdaling Veerman	: Budget van €276 miljoen in kader van klimaatakkoord? Hoeveel voor NH, voorwaarden/doelen, wie beslist over aanwending en welke pilots zijn voorzien?	<i>In het hoofdstuk Landbouw en landgebruik van het Klimaatakkoord wordt € 276 mln. voor de veenweidegebieden genoemd. De aanwending van deze middelen is nog onderwerp van gesprek. Wij zijn hier goed bij betrokken; er zijn echter nog geen besluiten over genomen. De minister van LNV zal hier uiteindelijk</i>

				Technische vragen		
nr	Partij en indiener	Punt	Gedeputeerde	Onderwerp	Vraag	Antwoord
						<i>over beslissen. De minister heeft onder andere aangegeven dat synergie moet worden gezocht tussen deze Klimaatakkoord-middelen, en de aanpak van de stikstofproblematiek. Dat uitgangspunt steunen wij.</i>
	GroenLinks/Cardol	4c Veerman	Rommel	Bodemdaling Veerman	Hoe staat het met de invulling van het nieuwe GLB-beleid en het hierin voorziene carbon creditsysteem? Hoe bereidt de provincie zich hierop voor?	<i>Het op te stellen Nationaal Strategisch Plan (NSP-GLB) voor de invulling van het GLB 2021-2027 is met één jaar en wordt mogelijk twee jaar uitgesteld. Reden is dat de Europese Commissie meer tijd nodig heeft voor de vaststelling van de wetsteksten voor het GLB en het Meerjarig Financieel Kader 2021-2027. Rijk en IPO werken sinds november 2019 aan voorstellen voor de invulling van de overgangsjaar 2021 en wellicht dus ook 2022. Het voorstel van de Europese Commissie is om de overgangsjaren te baseren op de vigerende wetsteksten voor het GLB (zoals het Plattelandsontwikkelingsprogramma POP3 2014-2020). Voor de invulling van het Nationaal Strategisch plan voor het nieuwe GLB werken IPO al sinds eind 2018 samen met LNV en de waterschappen in een programmateam die korte lijnen heeft met Brussel. De verkenning van de</i>

[illegible]